

Tone Zorn

NARODNOSTNA PODOBA DELA KOČEVSKEGA OBMOČJA
PO PODATKIH ITALIJANSKEGA LJUDSKEGA ŠTETJA
Z DNE 31. JULIJA 1941

Znano je, da so izvedle 31. julija 1941 italijanske oblasti štetje prebivalstva v tako imenovani »Ljubljanski pokrajini«. Na tem mestu povzemamo izbor gradiva, ki se nanaša na vprašanja nemške manjšine na širšem kočevskem območju.* Žal je dostopno gradivo nepopolno in zajema območja občin mesta Kočevje, Kočevja-okolice, Kočevske Reke, Koprivnika in Fare.

Zbirni podatki štetja kažejo, da je živel v tem času v Ljubljani med 91.612 prebivalci 1456 Nemcev (1,59 % vseh prebivalcev). Za ostale okraje pa dobimo naslednje število prebivalcev: Ljubljana-okolica med 66.948 prebivalci 125 Nemcev (0,19 %), Logatec 24.710 prebivalcev, od tega 35 Nemcev (0,14 %), Novo mesto med 83.148 prebivalci 1832 Nemcev (2,2 %), medtem ko je bilo med 40.074 prebivalci kočevskega okraja 9.145 Nemcev (22,82 %). Podatki za celotno »Ljubljansko pokrajino« pa kažejo, da je živel v celi pokrajini med 336.275 prebivalci 13.220 Nemcev.

Vprašani, ki ju bomo skušali izluščiti iz dostopnega gradiva, sta dve: etnični (narodnostni) značaj prebivalstva posameznih naselij kočevskega območja ter poklicna sestava tamkajšnjega prebivalstva. Kolikor lahko presodimo, so dajali pri popisu na območju kočevskega okraja pri narodnosti otrok narodnostno mešanih zakonov prednost očetu, medtem ko so na črnomalskem območju vsekakor upoštevali tudi izjavo mladoletnega popisanca, ali pa se ravnali po materini narodnosti. Ne glede na to pa podatki kažejo, da se je večina narodnostno mešanih družin prištevala h kočevarskemu nemštvu, medtem ko so bili nasprotni primeri redkejši.

V popisnem gradivu iz leta 1941 najdemo podatke za vsega nekaj več kot 1900 prebivalcev mesta Kočevje, ki tako po narodnosti kot po poklicni sestavi prebivalstva izstopa iz ostalega kočevskega območja. Medtem ko drugod nastopajo predvsem agrarne dejavnosti, izstopa Kočevje kot upravni in rudarski center z dokajšnjim deležem priseljenega kočevarskega ter slovenskega prebivalstva. Značilno je, da 1941. leta nastopajo v tem kraju kot industrijski delavci v tamkajšnjem premogovniku skoro izključno Slovenci, ki so bili doma predvsem iz območja Suhe krajine, ribniške doline ter širšega slovenskega obrobja tja do Prezida in Čabra, deloma pa tudi od drugod. Le za posameznike najdemo podatek, da so bili rojeni na ožjem kočevskem območju (na primer v Mozlju). V celoti naj bi znašalo njihovo število (upoštevajoč tudi posamezne družinske člane) 598 oseb. Poleg njih so bili med industrijskimi delavci tudi nekateri Kočevarji, priseljeni iz sosednjih občin (iz Kočev-

* Pregled štetja leta 1941 sloni na gradivu, ki ga hrani Arhiv Slovenije; pripravljen je bil v okviru programa republiškega centra Medakademijskega odbora za zgodovino kolonizacije.

ske Reke, Starega loga). Za eno nemško-slovensko družino podatki kažejo, da se je prištevala k Slovincem.

Naslednjo kategorijo prebivalstva so sestavljali obrtniki in trgovci. V nasprotju z industrijskimi delavci sta bili ti dve poklicni kategoriji večinsko nemški; za njiju velja ugotovitev, da so obrtniki in trgovci po kriteriju rojstnega kraja izhajali tako iz Kočevja kot iz širšega kočevskega območja. Podatki kažejo, da je od samostojne obrti živelo 128 Nemcev, 48 Slovencev ter 12 narodno mešanih družin (oziroma gospodinjestev) s skupaj 55 družinskimi člani. Enako so bile večinsko nemške trgovske družine. V tej dejavnosti je živelo 18 nemških gospodinjestev, 5 pa jih je bilo mešanih. Če izpustimo ostale poklicne kategorije (na primer industrijalca grofa Auersperga ter svobodne poklice), so kočevarski Nemci nastopali le kot posamezniki v javnih uradniških službah, nekoliko bolj pa so bili zastopani med industrijskimi nameščenci. Značilno je, da je bilo v Kočevju več Nemcev po kriteriju rojstva priseljenih od drugod, celo izven meja predvojne Jugoslavije. V celoti je med 1.900 zajetimi prebivalci Kočevja bilo 416 Nemcev, njim pa se je pridruževalo še 36 mešanih gospodinjestev s 162 družinskimi člani (med Slovence štejemo v gornjem pregledu tudi Hrvate, medtem ko so med mešana gospodinjestva všteti tudi sostanovalci in drugi posamezniki). V glavnem moremo osebe, vnešene v narodnostno »mešane« družine, razdeliti na Nemce po rojstvu (82 oseb; med njimi odpade na ožje družinske člane 64 oseb) in na Slovence (80 oseb, med njimi je bilo 50 ožjih družinskih članov).

Občina Kočevje-okolica. Medtem ko smo radi specifičnosti podali narodne podatke za Kočevje strnjeno, lahko za ostalo kočevarsko območje podamo dostopne podatke po posameznih naseljih. Za kraj **O n e k** podatki kažejo čisto nemško kočevarsko podobo. Med 106 prebivalci najdemo le enega Slovence, priseljenega industrijskega delavca iz Mirne peči. Z nekaterimi izjemami so bili prebivalci tega kraja v glavnem kmetje. Med njimi je bil tudi priseljeni Nемеc iz Celovca, po poklicu industrijski delavec. — Tudi v Slovenski vasi so bili kočevarski Nemci v večini. Med 259 prebivalci je bilo 55 Slovencev (med njimi tudi priseljena hrvaška družina iz Prezida), ob njih pa še 5 mešanih zakonov (17 oseb). Značilno je, da so pripadali Slovenci neagrarnim poklicem (predvsem delavcem), medtem ko je večji del Kočevarjev odpadel na kmečki živelj. Podatki za Slovence kažejo, da so bili predvsem priseljeni iz širšega kočevskega obrobja, tako iz Loškega potoka, ribniške doline, Prezida in od drugod. Za **S p o d n j e L a z n e** podatki kažejo, da je leta 1941 živelo tukaj 49 oseb, od katerih je bilo vsega 8 Slovencev, 5 oseb pa je odpadlo na mešane zakone. Slovenci so bili priseljenci, zlasti z Blok. — Med 167 prebivalci Stare cerkve je bilo 20 priseljenih Slovencev, poleg tega pa so v kraju živele še tri narodnostno mešane družine. Poleg kmečkih poklicev so pri štetju našli še nekaj obrtnikov in trgovcev. Slovenci v mešanih zakonih so bili rojeni v bližnji okolici, tako v ribniški dolini, pa tudi drugod (celo na Štajerskem). — Od 287 prebivalcev **L i v o l d a** je odpadlo 74 na Slovence, poleg tega pa so bile v kraju še tri narodnostno mešane družine. Za del Slovencev lahko ugotovimo, da so bili rojeni na kočevarskem območju (na primer v Dragi, Dolenji vasi), deloma na širšem obrobju tega prostora (Loški potok). Vse kaže, da so leta 1941 nastopali med zavestno nemškimi krajani tudi pripadniki mešanih zakonov. Po poklicni strukturi so med livoldčani prevladovali kmetje, več prebivalcev pa se je ukvarjalo tudi z obrtnimi dejavnostmi (tudi s trgovino). Med Slovenci najdemo tako kmete kot obrtnike

in nameščence. Morda prav Livold opozarja na relativnost popisnih podatkov narodnostnega katastra, ki ga je v letih 1936—1937 pripravila Družba sv. Cirila in Metoda (gl. Zgodovinski časopis 1972, str. 367 sl.), saj se je leta 1941 slovenski in jezikovno mešani element večinsko prištel k nemškemu življu, tako je vsaj v tem primeru primerjava podatkov obeh popisov v marsičem otežkočena. Vsekakor pa je sedaj hitlerjanska propaganda storila svoje, tako da pomenijo s tega stališča podatki leta 1941 poučen vpogled v vplivnost te propagande na prebivalstvo širše Kočevske. — Tudi vas **M a č k o v e c** nastopa pri popisu kot skoro čisto nemško agrarno naselje s 83 prebivalci. Slovenski sta bili v kraju dve družini. — Za **M a l o G o r o** podatki kažejo, da je odpadal med večinsko nemškim prebivalstvom (184 oseb) vsega 41 oseb na Slovence, poleg tega pa še 6 oseb na mešane zakone. Značilno je, da je večina Slovencev odpadla na industrijske delavce, priseljene v glavnem iz kočevskega obrobja, tako iz Loškega potoka, Suhe krajine, Drage in Prezida. Podobno kot še drugod, so se priseljenci iz Prezida deloma priznavali za Slovence. — Nasprotno pa so bile **M l a k e** s 142 prebivalci predvsem delavsko naselje. Po narodnostnem značaju je bilo to pretežno nemški kraj (Slovencev je bilo skupaj 60). Zanj je lahko ugotovimo, da so izhajali predvsem iz Prezida, Loškega potoka in Blok. Za asimilacijsko moč kočevskega elementa je bilo značilno dejstvo, da se je več slovenskih žena, priseljenih v mešane zakone — bile so iz Loškega potoka, Sodražice in Blok — prištevalo k Nemcem. Otroci iz mešanih zakonov so bili podobno kot še drugod prišteti med Nemce.

Za **Š a l k o** v a s popis leta 1941 kaže, da je znašal delež nemško govorečega prebivalstva nekaj manj kot 40 % (med 448 prebivalci 38,6 %). Vidi se, da so bili tudi tu Slovenci priseljeni predvsem iz bližje in širše kočevske okolice. Izstopa dejstvo, da se je trgovec, rojen v Čabru, prištel za Slovence. Med nemškim življem so bili v večini kmetje, vmes pa je bilo tudi nekaj industrijskih delavcev. Podobno kot v Mali gori so bili Slovenci ter priseljeni Hrvati zaposleni v neagrarnih panogah (predvsem industrijski delavci). Poleg tega so bile štiri družine narodnostno mešane. Vidi se, da so podobno kot drugod pri popisu narodnosti otrok iz mešanih družin ravnali po narodnosti očeta (tako sta bili dve družini nemško-slovenski ter dve slovensko-nemški). — Nasprotno pa so bile **Ž e l j n e** večinsko kočevarska vas. Med 264 prebivalci naj bi bilo leta 1941 200 Kočevarjev. Tudi tu daje primerjava podatkov tega popisa s popisom leta 1936 v glavnem neskladno sliko, pri čemer izstopa očitno izjemno dejstvo, da se je nekaj posameznikov, ki so jih popisovalci narodnostnega katastra prišteli k mešanim družinam, prištelo k Slovincem. Kočevarji so bili v tem kraju pretežno kmetje, več jih je bilo tudi brez poklica, medtem ko so bili Slovenci ter posamezni Hrvatje predvsem industrijski in javni delavci. Med njimi je bilo več Primorcev (podobno kot drugod, so tudi tukajšnji Slovenci izvirali iz drugih krajev). Predvsem je omeniti, da se je več priseljencev iz območja Prezida, Čabra in Gerova izreklo za Slovence. Kot v Šalki vasi se je tudi tu narodnost otrok ravnala po narodnosti očeta. — Za vas **B r e g** navajajo popisni podatki 122 prebivalcev, od tega 65 Nemcev. Tako kot v vrsti drugih krajev, so bili tudi tamkajšnji Slovenci in Hrvatje priseljeni; po poklicu so bili predvsem industrijski delavci. Podatki kažejo, da so se Slovenci priseljevali iz območja Velikih Lašč in Ribnice, posamezniki pa tudi od drugod (iz Štajerske). — V **C v i š l a r j i h** je bilo med 143 prebivalci 98 Kočevarjev. Kot drugod so bili Kočevarji predvsem kmetje, medtem

ko so bili Slovenci in Hrvati industrijski delavci. Podobno kot drugod je bilo tudi tu vidno narodnostno prelivanje slovensko-hrvaške meje: tako se je priseljenka iz Plešcev na primer izrekla za Slovenko, podobno tudi priseljenc iz Prezida. — **D o l g a v a s** nastopa leta 1941 kot pretežno kočevarski kraj; od 363 prebivalcev je bilo 212 Kočevarjev. Narodnostno mešane so bile štiri družine. Kočevarji so bili kot drugod predvsem kmetje. Med njimi je bil le eden industrijski delavec, dalje dva ali trije obrtniki in trgovec; več jih je bilo brez poklica. Slovenci so bili predvsem industrijski delavci; vmes sta bila tudi dva kmeta doma iz Loškega potoka. Med Slovenci so bili tudi javni nameščenci in obrtniki.

Občina Kočevska Reka. Za kraj **K o č e v s k a R e k a** podatki popisa leta 1941 kažejo, da je bilo med 366 naštetimi prebivalci kakih 225 Kočevarjev. Za Slovence in Hrvate, ki so živeli v tem kraju, velja ugotovitev, da so bili priseljeni od drugod. Še posebej pa izstopa dejstvo, da je bilo več Slovencev zaposleno po posameznih kočevarskih družinah kot vajenci, hlapci in pastirji. Poklicna struktura prebivalcev Kočevske Reke kaže, da so bili kmetje, industrijski delavci ter nameščenci tako Nemci in Slovenci, med nemškim življem pa so bili še obrtniki in trgovci. — Tudi **v a s B o r o v e c** je bila večinsko kočevarska vas. Nenemcev je bilo v tem kraju devet. Med Slovenci so bili po poklicu predvsem žagarji, medtem ko so bili Kočevarji pretežno kmetje. Med njimi sta bila tudi trgovec in javni nameščenc. — Z izjemo 9 oseb (dve družini) se je vseh 53 prebivalcev **I n l a u f a** prištevalo h Kočevarjem. Primerjava podatkov štetja leta 1941 s podatki narodnostnega katastra iz leta 1936 kaže, da sta bili dve narodno mešani družini leta 1936 všteti v nemško manjšino, sedaj pa sta bili očitno vpisani med Slovence. Družinski poglavar ene teh dveh družin je bil priseljenc iz Čabra. — Tudi **H a n d l e r j i** so bili večinsko kočevarska vas. Med 113 prebivalci je bilo leta 1941 89 Nemcev; narodno mešana družina je bila ena. Podobno kot drugod so bili Slovenci industrijski delavci (nekaj jih najdemo tudi med Kočevarji), očitno priseljeni od drugod. — Med 19 prebivalci **I s k r b e** je bilo po poklicu 8 Slovencev (ena družina); tako kot ostali prebivalci se je tudi ta družina ukvarjala s kmetijstvom. — Od 88 prebivalcev vasi **K o č e** je bila ob italijanskem popisu četrtnina Slovencev (3 družine in nekaj posameznikov). Z izjemo ene družine so bili vsi enako kot prebivalci nemškega jezika kmetje. — Enako narodnostno razmerje dajejo tudi podatki za **M l a k o p r i K o č e v s k i R e k i**. Kot drugod so bili z izjemo enega obrtnika Kočevarji kmetje. Med tremi slovenskimi družinami sta bili dve kmečki, ena pa je poklicno spadala med industrijske delavce. Med Slovenci sta bila v tem kraju priseljenca iz **D r a g e** in Čabra (!).

Za **v a s P l e š e** dajejo podatki popisa naslednjo sliko: med 45 prebivalci je bilo 23 Kočevarjev. Z izjemo enega industrijalca so bili vsi kmetje. Nasprotno pa so bili tam živeči Slovenci in Hrvatje izključno industrijski delavci, priseljeni iz širše okolice, tudi iz Plešcev in Prezida. — V **P r e ž i** je živelo leta 1941 41 prebivalcev, med njimi tudi petčlanska slovenska družina, ki je deloma izvirala iz **D r a g e**. Vsi prebivalci so se ukvarjali s kmetijstvom; izjema je bila le ena kočevarska družina (industrijski delavec). — V **P r e ž u l j i** sta živeli le dve družini: kočevarska z 2 družinskima članoma in slovenska s 6 družinskimi člani. — Med 81 prebivalci vasi **R a v n e** je bilo 27 Slovencev; narodno mešana je bila ena družina. Značilno je, da so bili Slovenci predvsem industrijski delavci, ki so po kraju rojstva večinsko izha-

jali iz širšega kočevskega območja. — Nekaj več kot tretjina prebivalcev *Morave* je bila Slovencev (med 136 42). Kolikor lahko presodimo, je večina Slovencev izhajala iz domačega obrobja (predvsem iz občine Fara). Tako kot Kočevarji so se tudi ti v glavnem ukvarjali s kmetijstvom, med njimi pa najdemo tudi javnega (državnega) industrijskega delavca. V kraju sta živela še en slovenski in nemški trgovec.

Popisno gradivo za *Dolenjo Brigo* kaže, da je med 121 prebivalci živelo 86 Nemcev. Videti je, da v tem kraju ni bilo mešanih zakonov. Prebivalci nemškega jezika so se ukvarjali predvsem s kmetovanjem in obrtjo, značilno pa je, da je bilo med Slovenci šest kmečkih družin. Med njimi se da vsaj za eno družino ugotoviti, da je prišla iz širše kočevske okolice (iz Starega trga). — Med 43 prebivalci *Gorenje Brige* je štetje leta 1941 naštel tri slovenske družine (11 družinskih članov). Tako kot prebivalci nemškega jezika so bili tudi Slovenci kmetje (en Kočevar je bil kmetijski delavec). Značilno je, da je družina enega slovenskih kmetov izhajala iz Čabra. — Podatki za *Drago* kažejo, da je v kraju živelo deset slovenskih družin.

Med 224 prebivalci *Gotenic* je bilo po popisu l. 1941 198 Kočevarjev. Podatki o slovenskih ali deloma slovenskih družinah se za ta kraj skladajo s tistimi iz katastra leta 1936. Nemški prebivalci so živeli predvsem od kmetijskih dejavnosti, medtem ko so bili Slovenci javni in industrijski delavci. Podobno kot že v naštetih krajih, so bili Slovenci priseljeni od drugod, tudi iz Štajerske in Slovenskega Primorja. — Med 50 prebivalci večinsko kočevskega *Spodnjega Vencebaha* sta bili dve družini narodnostno mešani. Poleg tega je v kraju živela še priseljena slovenska družina. — Za *Zgornji Vencebah* pa podatki kažejo, da je bilo med 49 prebivalci 17 Slovencev, v glavnem priseljenih iz Drage ter Starega trga pri Ložu. — V nasprotju z narodnostnim katastrofom leta 1936 za *Štalcerje*, po katerem naj bi v kraju živelo 12 slovenskih družin (od tega tri popolnoma nemško usmerjene), dajejo podatki štetja leta 1941 bistveno drugačno sliko: med 101 prebivalcem (24 družin) naj bi živelo vsega 6 slovenskih in ena narodnostno mešana družina. Po poklicni dejavnosti so se vsi prebivalci ukvarjali s kmetijstvom; v kraju je bila tudi trgovka kočevskega rodu. Kolikor lahko presodimo, so bili vsi Slovenci (oziroma Hrvatje) domačini. — V *Rogatem hribu* je bila med 99 prebivalci vsega štiričlanska slovenska družina industrijskega delavca, priseljenega iz Čabra (!); ostali prebivalci so bili kmetje.

Podatki štetja leta 1941 za *Novelaze* kažejo, da je bilo med 205 prebivalci 51 Slovencev (oz. Hrvatov). V kraju je živelo pet slovenskih in dve hrvaški družini; ena družina je bila narodno mešana. Z izjemo hrvaške družine industrijskega delavca so se vsi prebivalci ukvarjali s kmetijstvom. Slovenci so tu izvirali iz Loškega potočka, Dragatuša in Drage, zanimivo pa je, da se je ena hrvaška družina, priseljena iz Čabra, prištevala k Hrvatom in druga k Slovincem.

Razkorak med podatki katastra leta 1936 in popisom čez pet let se še zlasti kaže pri vasi *Ograja*. Za leto 1936 imamo na voljo podatek, da živi v vasi 5 slovenskih, ena mešana in ena kočevarska družina. In kakšno sliko nam daje štetje leta 1941? Med sedmimi družinami sta bili po teh podatkih vsega dve slovenski. Med vsega 39 prebivalci je živelo po teh podatkih komaj devet Slovencev. Vsi prebivalci tega kraja so se ukvarjali s kmetijstvom in le trije posamezniki so bili industrijski delavci.

Občina Fara. Podatki popisa leta 1941 kažejo, da je bila občina pretežno slovenska. Poleg Slovencev je živelo v njej še nekaj Hrvatov in v mešanih zakonih več Kočevarjev.

Občina Koprivnik. V vasi Golobinjek je živelo leta 1941 vsega 10 družin (45 prebivalcev). V vasi so z izjemo ene mešane hrvaško-slovensko-nemške družine živeli izključno Slovenci. Gor. Nemška Lokca je bila čisto kočevarski kraj; vsi tamkajšnji prebivalci (6 družin z 32 družinskimi člani) so bili kmetje. — Enako tudi prebivalci Gornjega Mačkovca (7 oseb) in Grodca (5 družin s 34 družinskimi člani). Značilno za Grodec je dejstvo, da je bila žena enega domačinov, rojena v Dragatušu, prišteta k Nemcem. — Med 159 prebivalci Hriba sta bili le dve priseljeni slovenski družini (tudi iz Slovenskega Primorja), ena družina pa je bila narodnostno mešana. Med domačini so prevladovali kmetje, medtem ko so bili Slovenci delavci in obrtniki. — Med več kot 250 prebivalci Koprivnika je bilo nekaj več kot 70 Slovencev, tri družine pa so bile narodnostno mešane. Slovenci so bili po kraju rojstva priseljenci. Značilno za takratno vzdušje je dejstvo, da se je več Slovencev, in to ne le v mešanih zakonih, prištelo leta 1941 h Kočevarjem; med njimi na primer poljedelski delavec, priseljenec iz Ribnice, ali pa v mešano družino primožena kmetica iz Št. Jerneja. — Med 110 prebivalci Nemške Loke je živelo le 12 Slovencev. Po poklicu so bili: dva javna nameščenca, kmet in dve služkinji, zaposleni pri nemških družinah. Vsi Slovenci so bili priseljeni od drugod. Videti je, da se je ena Slovenka, rojena v Idriji (v seštevku je nismo upoštevali) izrekla za pripadnost nemštvu. — Po podatkih štetja l. 1941 je bila vas Ovčjak popolnoma kočevarska. V njej je živelo 7 družin s 34 družinskimi člani. Vsi domačini so bili kmetje. — Enako sliko dobimo za zaselek Perigel (12 družin z 52 družinskimi člani). — V zaselku Podstenje sta živeli dve družini s po pet družinskimi člani. Po narodnosti je bila ena družina slovenska (priseljenec iz Ormoža) in druga kočevarska. — Med 152 prebivalci Rajhenaua je živelo 14 priseljenih Slovencev in Hrvatov, rojenih v Dagi, Sodražici, Sv. Jakobu v Slovenskih goricah ter v Bilah in Kastvu. Kočevarji so bili izključno kmetje, medtem ko so bili Slovenci in Hrvatje trgovski delavci in javni nameščenci. Tako kot v še nekaterih krajih so bili posamezni Kočevarji rojeni v ZDA. — Med 22 prebivalci Slabe gorice je živela le ena Slovenka in še ta je bila priseljena iz Črnomlja. — Za Spodnjo Bukovo reber je značilno, da je bilo med 18 družinami (97 družinskih članov) pet narodno mešanih zakonov. Slovenci, živeči v tem kraju, so izvirali iz Cerknice, Slovenjega gradca, Starega trga pri Ložu in le eden je bil rojen na Kočevskem (v Mozlju). — Staro brezje je bilo izključno kočevarska vas (52 prebivalcev). Med Kočevarje se je v tem kraju prištevala tudi družina industrijskega delavca, rojenega v Mirni peči. Z izjemo te družine so bili vsi domačini kmetje. — V zaselku Studeno je očitno živela le šestčlanska slovenska družina; izhajala je iz osrednje Dolenjske. — Vas Svetli potok je bila izključno kočevarska. Prebivalci so bili kmetje. Enako kot v Starem brezju se je tudi tu prištela med Kočevarje družina v Mirni peči rojenega industrijskega delavca. — Od dveh družin na Tančjem vrhu (9 oseb) je bila ena narodnostno mešana. — Pač pa je bil Topli vrh izključno kočevarski (7 družin z 31 družinskimi člani). Tako v Svetlem potoku kot v Toplem vrhu so bili domačini izključno kmetje.

Zusammenfassung

DIE NATIONALE STRUKTUR DES GEBIETS VON KOČEVJE (GOTSCHEE)
IN DEN DATEN DER ITALIENISCHEN VOLKSZÄHLUNG VOM 1. JULI 1941

Aus dem erhaltenen Material der italienischen (Besatzungs-) Volkszählung, die auf dem Gebiet der sogenannten Provinz von Ljubljana durchgeführt worden ist, versucht der Verfasser sprachliche und nationale Daten für das weitere Gebiet von Kočevje zu gewinnen. Es handelt sich um jenen Teil Sloweniens, wo es längere Zeit hindurch eine deutsche Sprachinsel gegeben hat, deren Angehörige jedoch in den folgenden Monaten in das Gebiet des damaligen deutschen Reichs »heimgeführt« worden sind. Vor allem zwei Fragen sollten beantwortet werden: über die ethnische (nationale) Angehörigkeit der Bevölkerung eines Teils des Gebietes von Kočevje und die berufliche Gliederung dieser Bevölkerung. Es hat sich herausgestellt, dass sich die meisten national gemischten Familien als der deutschen Sprachinsel angehörend empfanden, umgekehrte Fälle waren viel seltner. Es kam aber auch die grosse Immobilität der Bevölkerung des Gebietes von Kočevje zum Ausdruck.